

EPIDEMIOLOŠKE MJERE
na unutarstranačkim izborima u
Hrvatskoj demokratskoj zajednici

IZBORI
HDZ 2020

Preventivne mjere za provedbu izbora
tijekom epidemije COVID-19

Sadržaj

1. Uvod	3
2. Rad izbornih povjerenstava i biračkih odbora	3
2.1. Opće preporuke	3
2.2. Prostorno-tehnički i sanitarni uvjeti	4
2.2.1. Vidljive obavijesti i informiranje sudionika	4
2.2.2. Dezinfekcija ruku	4
3. Rad biračkog odbora na izborni dan	6
3.1. Opće preporuke	6
3.1.1. Kretanje osoba	6
3.1.2. Fizička udaljenost	6
3.1.3. Povišena tjelesna temperatura	6
3.2. Provjera identiteta glasača koji dolaze s maskama na licu	7
3.3. Glasački paravani	7
3.4. Glasačke kutije	7
3.5. Prebrojavanje glasova	7
3.6. Birači kojima je izrečena mjera samoizolacije	8
4. Unos rezultata glasovanja	8
4.1. Dostava zapisnika prebrojanih glasačkih listića	8
4.2. Dnevno mjerenje tjelesne temperature	9
4.3. Dezinfekcija mjesta rada	9
4.4. Zaštitna oprema	9
4.5. Zabrana konzumacije hrane, napitaka i pušenja cigareta	9

Dodatci:

DODATAK 1. Preporuke za korištenje maski za lice, medicinskih i zaštitnih maski

DODATAK 2. Čišćenje i dezinfekcija prostora bez oboljelih od COVID-19

DODATAK 3. Pravilno pranje ruku

1. Uvod

U ovom dokumentu dat je pregled aktivnosti vezanih uz provedbu izbora tijekom epidemije COVID-19, opisane su epidemiološke mjere za rad izbornih povjerenstava i biračkih odbora na dan izbora te kod prebrojavanja glasačkih listića i unosa podataka u informacijski sustav. Predloženi epidemiološki okvir ima za cilj sprečavanje širenja COVID-19 kroz niz postupaka kojima se osigurava najveća moguća zaštita zdravlja građana i omogućuje sudjelovanje u glasovanju. Preporuke se izdaju u svrhu zaštite članova izbornih tijela tijekom epidemije COVID-19 i birača te provedbe pojedinih izbornih radnji s obzirom na epidemiološku situaciju bolesti COVID-19 u Republici Hrvatskoj.

2. Rad izbornih povjerenstava i biračkih odbora

2.1. Opće preporuke

2.1.1. Opće zaštitne mjere

Preporučuje se svima da izbjegavaju dodirivanje lica nečistim rukama. Prilikom kašljanja ili kihanja potrebno je pokriti usta i nos laktom ili papirnatom maramicom koju kasnije treba baciti u kantu za otpatke s poklopcem i oprati ili dezinficirati ruke. Redovito, osobito po ulasku u objekt, dezinficirati ruke koristeći dezinficijens na bazi 70-postotnog alkohola ili drugog sredstva prikladnog za primjenu na koži s deklariranim virucidnim djelovanjem, prema uputama proizvođača.

2.1.2. Dnevno mjerenje tjelesne temperature

Članovi izbornih tijela trebaju kod kuće, u jutarnjim satima, odnosno ujutro na dan dolaska na biračko mjesto, izmjeriti tjelesnu temperaturu. Ako je tjelesna temperatura viša od 37,2 °C u jutarnjim satima, ako se osoba osjeća bolesno ili ima bilo koje znakove bolesti (odnosi se na sve simptome i znakove bolesti, ne samo na bolesti dišnih puteva), treba se javiti predsjedniku nadležnog izbornog povjerenstva i ne dolaziti na biračko mjesto dok se telefonski ne javi nadležnom obiteljskom liječniku.

2.1.3. Fizička udaljenost

Tijekom svih aktivnosti koje poduzimaju članovi izbornih tijela obvezno je pridržavanje mjere fizičke udaljenosti od 1,5 metra u odnosu na druge osobe.

2.1.4. Zaštitna oprema

U zatvorenim prostorima obavezno je nošenje maski za lice ili medicinskih maski.

2.1.4.1. Maske za nos i usta

Zaštitne maske za lice ili medicinske maske su obavezne za sve osobe koje sudjeluju u provođenju izbora, kako za članove izbornih povjerenstava i biračkih odbora, tako i za birače. Upute o pravilnom korištenju maski nalaze se u Dodatku 1. ovih Uputa.

2.1.4.2. Rukavice

Članovi izbornih tijela. Nošenje rukavica nije nužno. Međutim, za one članove izbornih tijela koje imaju oštećenja kože i noktiju na rukama nošenje rukavica je obavezno. Najvažnije je da članovi izbornih tijela redovito dezinficiraju ruke i ne dodiruju lice, usta, nos i oči rukama.

Ako član izbornog tijela nosi rukavice, jednako vrijedi potreba redovitog dezinficiranja rukavica i izbjegavanja diranja lica, usta, nosa i očiju.

Vanjske osobe uključene u izborne radnje. Nije nužno da vanjske osobe nose rukavice. Preporučuje se da dezinficiraju ruke na ulasku i izlasku prostorije. Za provedbu dezinfekcije ruku glasača zadužena je jedna službena osoba.

2.1.5. Evidencija

Preporučuje se uspostava sustava vođenja evidencije svih prisutnih osoba radi lakšeg naknadnog epidemiološkog praćenja kontakata u slučaju pojave zaraze virusom SARS-CoV-2. Evidencija mora sadržavati ime i prezime, telefonski broj te vrijeme ulaska i izlaska iz objekta.

2.2. Prostorno-tehnički i sanitarni uvjeti

2.2.1. Vidljive obavijesti i informiranje sudionika

Na ulaznim prostorima objekta na vidljivom je mjestu nužno postaviti informacije o higijenskim postupcima ili postaviti informacije sa smjernicama o pravilnom ponašanju i mjerama zaštite u prostore u kojima borave sudionici. Na vidljivim mjestima u prostorima potrebno je postaviti i pisane obavijesti o obvezi dezinfekcije ruku pri ulasku i izlasku iz prostorije. U sanitarnim čvorovima na vidljivo mjesto postaviti informacije o pravilnom pranju ruku.

2.2.2. Dezinfekcija ruku

Na ulazima u unutarnji prostor objekta, ulazima u dvorane te u radnom prostoru nužno je na raspolaganje postavljati dovoljan broj dozatora s dezinfekcijskim sredstvom (na bazi alkohola u koncentraciji ne manjoj od 70 % ili drugog sredstva prikladnog za korištenje na koži s deklariranim virucidnim djelovanjem) za dezinfekciju ruku osoba koje borave u prostorima.

2.2.3. Higijena prostora

Postupci za čišćenje, kao i preporučena sredstva za čišćenje opisani su u Dodatku 2. ovih Uputa.

2.2.3.1. Dezinfekcija između smjena

Preporučuje se stanica u trajanju od sat vremena od 13:00 – 14:00 sati tijekom koje je potrebno temeljito dezinficirati prostore i provjetriti prostorije.

2.2.3.2. Kontaktne površine u prostoru

Često dodirivane površine kao što su kvake na vratima, ručke na prozorima, rukohvati na stubištima, tipke u liftovima te druge često dirane površine koje koristi veći broj osoba neophodno je dezinficirati prije početka i nakon završetka izbornog dana te minimalno još jednom, tijekom dnevne stanke između 13:00 i 14:00 sati. Posebnu pozornost treba obratiti na površine radnih pultova ili stolova koje je potrebno dezinficirati češće, primjerice svakih sat vremena.

2.2.3.3. Higijena sanitarnih čvorova

Preporučuje se češće čišćenje, dezinfekcija i prozračivanje sanitarnih prostora, primjerice svaka dva sata. Sušila za ruke preporučuje se staviti van funkcije te ih zamijeniti jednokratnim papirnatim ručnicima za brisanje ruku. Nužno je osigurati dostatnu količinu papirnatih ručnika i ostalih jednokratnih materijala, sredstava i opreme za čišćenje, pranje i dezinfekciju sanitarnih prostorija. Upute o pranju ruku nalaze se u Dodatku 3. ovih Uputa.

2.2.4. Odlaganje otpada

U svim prostorijama unutar objekta preporučuje se postavljanje kante za otpatke s postavljenim vrećicama i odgovarajućim poklopcima.

2.2.5. Prozračivanje i klimatizacija

Potrebno je redovito prozračivati sve prostore. Općenita preporuka za unutarnje prostore je prozračivanje otvaranjem prozora, umjesto korištenjem ventilacijskih sustava.

2.3. Organizacija i provedba rada izbornih tijela

2.3.1. Informiranost službenih osoba

Prije početka rada odnosno otvaranja nužno je informirati članove izbornih tijela i promatrače o svim mjerama koje se provode kao i načinima primjene preporučenih mjera i organizaciji svih izbornih radnji.

2.3.2. Maksimalni broj osoba u prostorijama

Najveći broj sudionika koji mogu istovremeno boraviti u jednom zatvorenom prostoru, uz poštivanje preporučenog fizičkog razmaka od 1,5 metra, odredit će se sukladno veličini pojedine prostorije objekta u kojem se odvija pojedina izborna radnja.

2.3.3. Raspored sjedećih mjesta

U svim radnim prostorima sjedeća mjesta treba rasporediti tako da budu na međusobnoj udaljenosti od 1,5 metra. Prilikom kretanja osoba nužno je održavati preporučenu fizičku udaljenost.

2.3.4. Dvosmjenski rad

Rad izbornih povjerenstva i biračkih odbora, po mogućnosti treba organizirati u dvije smjene, na način da između prve i druge smjene bude stanka od minimalno sat vremena, koja će se iskoristiti za provjetranje, čišćenje i dezinfekciju površina i prostora.

3. Rad biračkog odbora na izborni dan

Ovaj se epidemiološki okvir odnosi na sva izborna povjerenstva, biračke odbore i promatrače koji će biti aktivni na dan provedbe izbora a u svrhu zaštite zdravlja svih sudionika izbora pri prebrojavanju glasova te obuhvaća glasanje.

3.1. Opće preporuke

Mjesto održavanja izbora i sve prostorije potrebno je prije dolaska temeljito oprati uobičajenim sredstvima za čišćenje koje je poželjno da sadržava i dezinfekcijsko sredstvo, uključujući i sanitarne prostorije. U svim sanitarnim čvorovima treba osigurati sapun i jednokratne ručnike (papirnatu ubrusu) za ruke, te koš za otpad s poklopcem. Po završetku glasovanja prostorije treba očistiti (pod se pere uobičajenim deterdžentom za pranje koji može sadržavati dezinfekcijsko sredstvo). Površine koje su se dodirivale (kvake, stolovi, kemijske olovke i slično) preporučuje se više puta dnevno prebrisati dezinficijensom. Neposredno prije dolaska glasača preporučuje se provjetravanje prostorija u trajanju od najmanje pola sata a tijekom dana preporučuje se i više puta ponoviti. Ako vremenske prilike dozvoljavaju, ostavlja se prozor otvoren.

3.1.1. Kretanje osoba

Kretanje osoba na glasačkom mjestu nastojat će se organizirati na način da glasači, ako to nije nužno, sami ne otvaraju ni ne zatvaraju vrata.

3.1.2. Fizička udaljenost

Izvan i unutar glasačkog mjesta svi sudionici održavaju fizičku udaljenost od 1,5 metra. Glasovanje se provodi u što većoj prostoriji. Ako je moguće, birači ulaze i izlaze jedan po jedan na način da je razmak među glasačima i svim ostalim sudionicima najmanje 1,5 metar. Ostavlja se dovoljno prostora za neometano kretanje sudionika prostorijom na način da se poštuje razmak od 1,5 m između svih sudionika. Birači na red čekaju ispred ulaza, na otvorenom, održavajući razmak od 1,5 m. Ako pada kiša, a postoji zatvoreni prostor ispred prostorije za glasanje (npr. veliki hodnik), birači mogu čekati u tom prostoru, uz održavanje minimalnog razmaka od 1,5 m. Glasačka mjesta unutar prostorije se postavljaju tako da su birači pri sjedenju međusobno udaljeni na najmanje 1.5 metar udaljenosti. U prostoriji za glasanje može istovremeno biti samo onoliko birača koliko je označenih mjesta za glasanje. Ako postoji mogućnost organiziranja cijelog izbornog procesa na otvorenom, navedeno se također preporučuje. Svi sudionici se zadržavaju na izbornim mjestima najkraće moguće vrijeme odnosno samo koliko je nužno potrebno.

3.1.3. Povišena tjelesna temperatura

Birači. Birač treba prije dolaska u javni prostor izmjeriti kod kuće u jutarnjim satima tjelesnu temperaturu. Ako je u jutarnjim satima tjelesna temperatura viša od 37,2 °C, ako se osoba osjeća bolesno ili ima bilo koje znakove bolesti (odnosi se na sve simptome i znakove bolesti, ne samo na bolesti dišnih puteva), treba se javiti telefonom nadležnom liječniku obiteljske medicine i ne dolaziti obavljati izbornu radnju.

3.1.4. Dezinfekcija ruku

Na ulazu u prostoriju gdje se glasuje treba biti osoba zadužena za nanošenje dezinficijensa na ruke glasača pri ulasku i izlasku iz prostorije za glasanje. Svaki glasač mora na biračko mjesto donijeti svoju kemijsku olovku kojom će izvršiti glasanje.

Ruke je potrebno dezinficirati pri ulasku i izlasku iz ustanove na sljedeći način:

- sredstvo za dezinfekciju treba nanijeti na suhe i čiste dlanove u količini od 1 do 2 ml (obično jedan potisak, ili prema uputama proizvođača),
- dlanove i područje između prstiju treba protrljati dok se ne osuše a sredstvo nije potrebno ispirati,
- službena osoba dužna je paziti da dezinfekcijskog sredstva ima u dovoljnoj količini u prostoriji za koju je zadužena.

3.2. Provjera identiteta glasača koji dolaze s maskama na licu

Nakon uručivanja osobne iskaznice članu biračkog odbora, kod provjere identiteta, birač koji je došao s maskom nakratko skida masku na udaljenosti od 2 metra od člana biračkog odbora te potom ponovno maskom prekriva nos i usta.

3.3. Glasački paravani

Glasački paravani brojčano i razmještajem odgovaraju najvećem mogućem broju sudionika u izbornom procesu koji je određen na način da se između glasačkih paravana može održavati fizička udaljenost najmanje od 1,5 metra odnosno da se za svaku osobu omogući održavanje fizičke udaljenosti od 1,5 metra. Najveći broj glasačkih paravana koji mogu istovremeno biti smješteni u jednom zatvorenom prostoru, uz poštivanje preporučenog fizičkog razmaka od 1,5 metra, odrediti će se sukladno veličini pojedine prostorije u objektu u kojem se odvija glasovanje.

3.4. Glasačke kutije

Glasačke kutije se postavljaju na najmanje 1,5 metar udaljenosti od ostalih stacionarnih mjesta na kojima borave glasači i službene osobe i na najmanje 1,5 metara udaljenosti od prolaza. U kutiju svaki glasač sam stavlja svoj glasački listić na način da izbjegne dodirivanje kutije i odmah potom bez zadržavanja napušta prostoriju odnosno objekt u kojem je organizirano glasanje. Pri izlasku iz prostorije svaki birač obavezno dezinficira ruke.

3.4.1. Spremanje glasačkih listića u glasačke kutije

Članovi izbornih tijela po dolasku u prostorije gdje se provodi glasovanje najprije dezinficiraju ruke i potom stavljaju jednokratne zaštitne rukavice na ruke da bi potom otvorili kovertu i glasačke listiće evidentirali i ubacili u glasačke kutije.

Tijekom postupka nose medicinske maske i rukavice.

Nakon završetka postupka dezinficiraju se rukavice, potom ih se skida s ruku i odlaže u kantu za otpatke s poklopcem. Zatim se dezinficiraju ruke. Nakon dezinfekcije ruku, skida se s lica medicinska maska i odlaže se u kantu za otpatke s poklopcem. Ponovno se dezinficiraju ruke.

3.5. Prebrojavanje glasova

Preporuke se izdaju u svrhu zaštite zdravlja članova izbornih povjerenstava, biračkih odbora i promatrača pri prebrojavanju glasova.

Pri prebrojavanju glasova, s obzirom na to da se provodi po završetku glasanja, jedini potencijalni izvor infekcije za članove izbornih tijela i promatrače su eventualno glasački listići i površine koje su birači dodirivali.

Kad se biralište zatvori za birače, potrebno je temeljito provjetriti prostorije u kojima se odvijalo glasanje i prebrisati površine dezinficijensom na bazi alkohola ili drugog sredstva s deklariranim virucidnim djelovanjem, prema uputama proizvođača.

Kad se prebrisane površine osuše, može se pristupiti prebrojavanju glasova.

Zabranjeno je jesti, piti i pušiti u prostoriji u kojoj se prebrojavaju glasovi.

Članovi izbornih povjerenstava i biračkih odbora te promatrači koji sudjeluju u prebrojavanju glasova trebaju koristiti medicinsku masku. Maske koje su korištene tijekom glasanja trebaju se po završetku glasanja, a nakon dezinfekcije ruku skinuti i odložiti u kantu za otpatke s poklopcem nakon toga se ruke ponovno dezinficiraju i stavlja se nova maska na lice.

Tijekom rukovanja s glasačkim listićima pri prebrojavanju glasova, ne smiju se rukama dodirivati lice, oči, usta i nos. Ako je potrebno pri prebrojavanju dodirivati lice, usta, nos, oči, ili namjestiti masku, prije toga je nužno dezinficirati ruke. Nije nužno nositi jednokratne rukavice, osim ako osoba koja sudjeluje pri prebrojavanju ima oštećenja kože i noktiju na rukama.

Glasačke listiće potrebno je izvaditi iz kutije i nakon prebrojavanja pospremiti na način da se u što manjoj mjeri podiže prašina od papira.

Osobe koje rukuju glasačkim listićima i upisuju rezultate trebaju biti udaljene minimalno 1,5 metara međusobno.

Po završetku prebrojavanja, a prije pisanja/potpisivanja zapisnika, svi koji sudjeluju dezinficiraju ruke.

Nakon potpisivanja zapisnika članovi izbornih tijela i promatrači ponovno dezinficiraju ruke, skidaju maske i odlažu ih u kante za otpatke s poklopcima.

3.6. Birači kojima je izrečena mjera samoizolacije

Birači kojima je izrečena mjera samoizolacije, glasat će pod niže navedenim uvjetima:

Članovi biračkog odbora koji posjećuju birača koji ne može pristupiti biračkom mjestu zbog izrečene mjere samoizolacije omogućuju biraču glasanje isključivo na način da sve radnje obavljaju ispred ulaznih vrata u stan/kuću u kojem/k kojoj se birač nalazi.

Članovi biračkog odbora koji posjećuju birača koji ne može pristupiti biračkom mjestu obavezno nose maske i rukavice. Članovi biračkog odbora koji posjećuju birača nose sa sobom dezinficijens za ruke te dezinficiraju rukavice (kao što bi dezinficirali ruke da nemaju rukavice) prije i poslije svake posjete pojedinom biraču. Dezinficijensom se dezinficiraju i ruke birača prije i poslije glasanja. Birači kojima je izrečena mjera samoizolacije tijekom glasanja obavezno nose maske.

Glasački listić se predaje na kućnom pragu stavljanjem u posebnu za tu svrhu osiguranu plastičnu vrećicu koja se potom zatvara i predaje članovima biračkog odbora.

4. Unos rezultata glasanja

4.1. Dostava zapisnika prebrojanih glasačkih listića

Zapisnici prebrojanih glasačkih listića donose se i predaju nadležnim izbornim povjerenstvima na način da osobe koje predaju zapisnike i osobe koje preuzimaju zapisnike nose kirurške maske za vrijeme primopredaje. Nakon primopredaje obavezna je dezinfekcija ruku svih osoba koje su sudjelovale u tom procesu.

4.2. Dnevno mjerenje tjelesnetemperature

Osobe koje rade na unosu podataka o rezultatima izbora prije dolaska u određenu prostoriju trebaju izmjeriti tjelesnu temperaturu i ako tjelesna temperatura prelazi 37,2°C ili ako imaju simptome zarazne bolesti, trebaju ostati kod kuće i javiti nadležnom predsjedniku izbornog povjerenstva da nije u mogućnosti doći.

4.3. Dezinfekcija mjesta rada

Prije početka rada na računalu, treba dezinficirati radni stol, tipkovnicu i miš računala te ruke. Kad se prebrisane površine i ruke osuše, može se pristupiti unosu rezultata.

4.4. Zaštitna oprema

Osobe koje sudjeluju u unosu rezultata trebaju koristiti kiruršku masku. Prije stavljanja, prije skidanja i nakon skidanja kirurške maske, ruke se moraju dezinficirati.

Tijekom rada ne smiju se rukama dodirivati lice, oči, usta i nos. Ako je potrebno pri prebrojavanju dodirivati lice, usta, nos, oči, ili namjestiti masku, prije toga je nužno dezinficirati ruke. Nije nužno nositi jednokratne rukavice, osim ako osoba koja sudjeluje pri prebrojavanju ima oštećenja kože i nokata na rukama.

4.5. Zabrana konzumacije hrane, napitaka i pušenja cigareta

Zabranjeno je jesti, piti i pušiti u prostoriji u kojoj se unose rezultati. Ako sudionik mora za vrijeme procesa jesti, piti ili pušiti, mora dezinficirati ruke, skinuti masku i napustiti prostoriju. Po povratku treba ponovno dezinficirati ruku i staviti novu masku.

Mjesta rada osoba koje rade na unosu rezultata glasovanja trebaju biti razmaknute na način da omogućuju fizičku udaljenost od minimalno 1,5 metra među osobama koje sudjeluju u unosu podataka.

HDZ HRVATSKA
DEMOKRATSKA
ZAJEDNICA